

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13, 89/16 i 5/22) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2020. GODINU HRVATSKE KRŠĆANSKE DEMOKRATSKE UNIJE BOSNE I HERCEGOVINE

S A D R Ź A J

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE	6

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske kršćanske demokratske unije Bosne i Hercegovine za 2020. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u novembru 2020. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine prekršila odredbe člana 4. stav (1) i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske kršćanske demokratske unije Bosne i Hercegovine za 2020. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u novembru 2020. godine.

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja provedeni su u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	1.200,00	6,51
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	17.219,38	93,49
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	18.419,38	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	18.419,38	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 7.348,34 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv stranke je HKDU BiH.

Politička stranka je upisana je u registar kod Kantonalnog suda u Livnu, Rješenjem broj: R-I-7/96 od 14.06.1996. godine, dok su Rješenjima Općinskog suda u Mostaru broj: R/3-09 od 26.10.2009. godine, broj: R/5-14 od 08.12.2014. godine i broj: R/1-21 od 20.09.2021. godine upisane izmjene podataka o licu ovlaštenom za zastupanje i predstavljanje stranke.

Sjedište stranke je u Mostaru, dr. Mile Budaka broj 126.

Lice ovlašteno za predstavljanje i zastupanje stranke je Ivan Musa, predsjednik¹.

Lice ovlašteno za finansijske izvještaje za 2020. godinu je Ivan Musa.

¹ Uvidom u akt stranke, broj: 01-11/2021 od 15.10.2021 godine, utvrđeno je da je zbog smrti g-dina Ivana Muse, ovlašćeno lice za predstavljanje i zastupanje stranke imenovana g-đa Ivanka Barić kao predsjednica.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Glavni odbor Mostar i
- 15 općinskih odbora.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Hrvatske kršćanske demokratske unije Bosne i Hercegovine za 2020. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u novembru 2020. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je ostvarila troškove izborne kampanje u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Hrvatske kršćanske demokratske unije Bosne i Hercegovine obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskim izvještajima sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled, kontrolu i reviziju finansijskih izvještaja Hrvatske kršćanske demokratske unije Bosne i Hercegovine u periodu od 2007. do 2019. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu i reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda finansijskog izvještaja za 2019. godinu, izdat je izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci: da svake godine donosi precizan i jasan program utroška sredstva i da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom i da u svoj godišnji finansijski izvještaj uključi koristi od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa političkom strankom ili su pod njenom kontrolom.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu, utvrđeno je da Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine nije ispoštovala sve date preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja utvrđeno je da je Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine prekršila odredbe člana 4. stav (1)² Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine nije sačinila program utroška sredstava na način kojim bi se obezbijedila transparentnost planiranog trošenja sredstava, kao i njegoa uporedba sa ostvarenim troškovima. Na zahtjev Centralne izborne komisije BiH da

---

² U skladu sa odredbom iz člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog Zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom

dostavi program utroška sredstva za 2020. godinu, stranka je dostavila program utroška sredstava kojim je planirala ukupne rashode u iznosu od 26.446,60 KM, ali bez navođenja nominalnih iznosa pojedinačnih vrsta troškova, tako da nije bilo moguće izvršiti uporedbu sa ostvarenim troškovima.

Pregledom poslovnih knjiga i godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da je stranka ostvarila ukupne rashode u iznosu od 7.348,00 KM, koji se odnose na: troškove usluga u iznosu od 70,00 KM, troškove platnog pometa u iznosu od 386,90 KM, troškove telefona u iznosu od 358,61 KM, troškove zakupnina poslovnih prostora u iznosu od 1.200,00 KM, troškove takse, novčane kazne i sl. u iznosu od 1.500,00 KM, ostali nematerijalni troškovi u iznosu od 2.200,00 KM i troškove promidžbe u iznosu od 1.632,83 KM.

S obzirom da politička stranka za 2020. godinu nije sačinila program, kojim se precizno planira utrošak sredstva po vrstama troškova, prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Politička stranka je prekršila odredbe člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine iako je, u skladu sa odredbom člana 12. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka³ imala obavezu da u svoj godišnji finansijski izvještaj uključi koristi ostvarene od aktivnosti udruženja „Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine“, koje je povezano sa političkom strankom, jer je stranka članica ovog udruženja⁴, ona to nije učinila.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁵ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH.

Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši 64.872,20 KM.

Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu 1.632,83 KM.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskoj kršćanskoj demokratskoj uniji Bosne i Hercegovine da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- da svake godine donosi precizan i jasan program utroška sredstva i da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom i***

³ Politička stranka obavezna je u svom izvještaju uključiti sve koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa političkim strankama ili su pod njenom kontrolom.

⁴ Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine kao udruženje promovise političke stranke i njene članove, učestvuje u provođenju izborne kampanje i kreira programe koji su bitni samo političkim strankama, članicama ovog udruženja.

⁵ Član 15.10 stav (2) propisuje da se maksimalno politički subjekt koji ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feniga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove narodne skupštine RS i Predstavnički dom Parlamenta FBiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, predsjednika i podpredsjednika RS, odnosno 20 feniga za izbore za članove kantonalnih skupština.

- *da u svoj godišnji finansijski izvještaj uključi koristi od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa političkom strankom ili su pod njenom kontrolom.*

KOMENTAR

Politička stranka se nije očitovala na nalaze revizije navedene u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu.

Pomoćnik revizora

Mr.sc. Goran Cicović

Šef Službe za reviziju

Mr.sc. Hasida Gušić